

4

Sagutang Papel sa GMRC

Kuarter 4

Aralin

4

Sagutang Papel sa GMRC 4
Kuwartar 4: Aralin 4 (Linggo 5)
SY 2024-2025

Ang materyal na eto ay inilaan lamang para sa paggamit ng mga guro na kalahok sa implementasyon ng MATATAG K - 10 na kurikulum sa taong panuruang 2024-2025. Layunin nitong mailahad ang nilalaman ng kurikulum, pamantayan, at mga kasanayang dapat malinang sa mga aralin. Ang anomang walang pahintulot na pagpapalathala, pamamahagi, pagmomodipika, at paggamit ay mahigpit na ipinagbabawal at may karampatang legal na katumbas na aksiyon.

Ang mga nahiram na nilalaman na kasama sa materyales na ito ay pag-aari ng mga may karapatang-sipi. Ginawa ang lahat upang malaman ang pinagmulan at makahingi ng permiso na magamit ang mga ito mula sa nagmamay-ari ng karapatang-sipi. Ang mga tagapaglathala at pangkat ng tagabuo ay walang anomang karapatan sa pagmamay-ari para sa mga ito.

Mga Tagabuo

Manunulat: Venicris M. Alonsozana

Tagasuri: Liza T. Bacierra

Mga Tagapamahala

Philippine Normal University
Research Institute for Teacher Quality
SiMERR National Research Centre

Ang bawat pag-iingat ay ginawa upang masigurado ang katiyakan ng mga impormasyong nakapaloob sa materyales na ito. Para sa mga katanungan o fidbak, maaaring sumulat o tumawag sa Tanggapan ng Direktor ng *Bureau of Learning Resources* sa mga numero ng telepono (02) 8634-1072 and 8631-6922 o mag-email sa blr.od@deped.gov.ph

SAGUTANG PAPEL SA PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	4
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin / Paksa:	Sariling Pagkilala sa mga Natatanging Taong May Kapansanan o <i>Persons with Disability</i> (PWD) sa pamayanan		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain 1: Sino ako? (45 minuto)

II. Layunin:

- a. Matatalakay at maiugnay sa aralin ang nakaraang paksa.
- b. Pagtatatag ng bokabularyo ng aralin

III. Panuto:

Pagtapat-tapatin. Itapat ang mga nasa ikalawang hanay sa tama nitong paglalarawan sa unang hanay. Ilagay ang titik ng tamang sagot sa patlang.

Unang Hanay

Ikalawang Hanay

___1. Unang Simbolo ___2. Ikalawang Simbolo ___3. Ikatlong Simbolo ___4. Ika-apat na Simbolo ___5. Ika-limang Simbolo	a. kapansanan sa katawan b. kapansanan sa pag-iisip c. kapansanan sa pagsasalita d. kapansanan sa pandinig e. kapansanan sa paningin

Kapag makita ko ang isa sa mga simbolong ito, anong mabuting gawi ang dapat kong ipakita?
Ang aking gagawin ay:

- a. Tukuyin kung ang mga sumusunod ay halimbawa ng kapansanan ng tao o hindi:

Lagyan ng tsek (√) ang hanay sa kanan kung ito ay halimbawa ng kapansanan ng tao. Lagyan ng ekis (X) kung ito ay hindi.	
1. Bingi/Hirap sa pandinig	
2. Hindi pagbabayad ng koryente	
3. Kahinaan sa pagsasalita at wika	
4. Kakulangan ng perang pambaon	
5. Kakulangan sa pagtulog	
6. Kapansanan ng mga laruan	
7. Kapansanan sa Intelektwal	
8. Kapansanan sa Pag-iisip	
9. Kapansanan sa Pagkatuto	
10. Kapansanan sa Paningin	
11. Mainit at maulan na panahon	
12. <i>Orthopedic Disability</i>	
13. Pagkaubos ng bigas na pangsaing	
14. Pisikal na Kapansanan	
15. <i>Psychosocial Disability</i>	

IV. Sintesis/Pinagymang Pagsasanay/Pinalawak

DEBATE: Kailangan ba nating itrato ang mga taong may kapansanan sa lipunan bilang mas mababa sa pamayanan kaysa sa taong walang kapansanan?

Aking posisyon: _____

SAGUTANG PAPEL SA PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	4
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin / Paksa:	Sariling Pagkilala sa mga Natatanging Taong May Kapansanan o <i>Persons with Disability</i> (PWD) sa pamayanan		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain 2: Saloobin ng mga Tao sa Lipunan Patungkol sa Taong May Kapansanan o PWD (45 minuto)

II. Layunin:

- a. Malilining ang Kahalagahan sa Pagkatuto sa Aralin
- b. Matatalakay ang unang paksa ng aralin

III. Panuto:

Gawin ang sumusunod:

Maghahanap ng limang kamag-aral na makakapareha:

Pangalan ng kamag-aral:_____ Kaniyang Lagda:_____

Pangalan ng kamag-aral:_____ Kaniyang Lagda:_____

Pangalan ng kamag-aral:_____ Kaniyang Lagda:_____

Pangalan ng kamag-aral:_____ Kaniyang Lagda:_____

Pangalan ng kamag-aral:_____ Kaniyang Lagda:_____

Paano mo ilalarawan ang PWD sa isang salita: _____

Kalapin ang limang sagot na salita at bumuo ng isang pangungusap na maglalarawan sa mga PWD: _____

Lagda ng kamag-aral:_____ Lagda ng kamag-aral:_____

Lagda ng kamag-aral:_____ Lagda ng kamag-aral:_____

Lagda ng kamag-aral:_____ Lagda ng guro:_____

Ano ang iyong naramdaman pagkatapos mabuo ang pangungusap? Ipaliwanag ang iyong sagot.

Gawing gabay sa pagmarka ng sagot ang rubriks na nakapaloob.

Rubriks para sa Pagsusuri:

Pamantayan						Kabuoang Puntos
Nilalaman at Diwa	50% Napakahusay na nilalaman at diwa	40% Mahusay na nilalaman at diwa	30% Mayroong nilalaman at diwa	20% Hindi mahusay na nilalaman at diwa	10% Walang nilalaman at diwa	
Kabuoang Kaayusan	50% Napakahusay na kabuoang kaayusan	40% Mahusay na kabuoang kaayusan	30% Mayroong kabuoang kaayusan	20% Hindi Mahusay na kabuoang kaayusan	10% Walang kabuoang kaayusan	

IV. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Lapitan ang alin mang dalawang kamag-aral na nagbigay sa iyo ng isang salita tungkol sa PWD at kopyahin ang kanilang nabuong pangungusap:

Unang Pangungusap: _____

Ikalawang Pangungusap: _____

Sumasang-ayon ka ba sa mga pangungusap na ito? Ipaliwanag ang iyong sagot.

SAGUTANG PAPEL SA PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuwartar:	4
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin / Paksa:	Sariling Pagkilala sa mga Natatanging Taong May Kapansanan o <i>Persons with Disability</i> (PWD) sa pamayanan		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain 3: Mga Kilalang Taong May Kapansanan (45 minuto)

II. Layunin:

- Pagkilala sa mga natatanging taong may kapansanan o *Persons with Disability* (PWD)

III. Materyales:

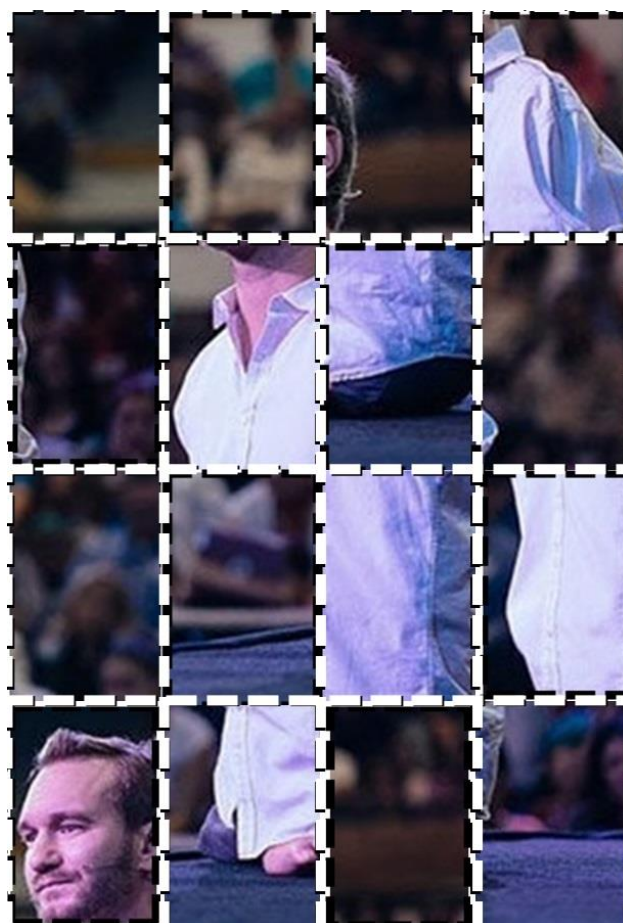
- Gunting
- *Scotch Tape* o *Glue*

IV. Panuto

Gupitin ang dalawang larawan sa maliliit na piraso at ayusin upang makabuo ng larawan ng mga sikat na tao. Idikit o i-*tape* ito muli sa Sagutang Papel.

Unang Larawan:

Ikalawang Larawan:

Balikan ang mga nangyari sa buhay ng dalawang taong ito at sagutin ang sumusunod na tanong. Gawing gabay sa pagmarka ng sagot ang rubriks na nakapaloob.

Rubriks Para sa Pagsusuri:

Pamantayan						Kabuoang Puntos
Nilalaman at Diwa	50% Napakahu say na nilalaman at diwa	40% Mahusay na nilalaman at diwa	30% Mayroong nilalaman at diwa	20% Hindi mahusay na nilalaman at diwa	10% Walang nilalaman at diwa	
Kabuoang Kaayusan	50% Napakahu say na kabuoang kaayusan	40% Mahusay na kabuoang kaayusan	30% Mayroong kabuoang kaayusan	20% Hindi Mahusay na kabuoang kaayusan	10% Walang kabuoang kaayusan	

Mga gabay na tanong:

1. Ano ang ilang mga bagay na maaaring gawin upang maiwasan ang mga nakapanghihina ng loob na pangungusap sa mga taong may kapansanan?

2. Ano ang iyong iniisip kung nag-uulat ng mga insidenteng nakatutok sa may mga kapansanan?

3. Ano ang iyong mga saloobin sa mga pagtulong na ginagawa para sa mga tao na may kapansanan?

V. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Ito ay mga halimbawa ng mga sikat na linya na sinabi nina Stevie Wonder at Nick Vujicic. Paano mapapabuti ang buhay ng tao ayon sa mga katagang binanggit nila?

Stevie Wonder:

“Just because a man lacks the use of his eyes doesn't mean he lacks vision.”

(Hindi ibig sabihin na kulang sa paggamit ng mata ang isang tao ay kulang na siya sa mga pangitain.)

Nick Vujicic:

"I have the choice to be angry in God for what I don't have or be thankful for what you do have."

(Mayroon akong pagpipilian, magalit sa Diyos para sa kung ano ang wala sa akin o magpasalamat sa kung ano ang mayroon ka.)

SAGUTANG PAPEL SA PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuarter:	4
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin / Paksa:	Sariling Pagkilala sa mga Natatanging Taong May Kapansanan o <i>Persons with Disability</i> (PWD) sa pamayanan		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain 4: Pagtulong sa mga PWD sa Pamamagitan ng Pansariling Mabuting Gawi (45 minuto)

II. Layunin:

- Paraan upang bigyang pagkilala ang mga natatanging taong may kapansanan o *Persons with Disability* (PWD) dahil sa kanilang kontribusyon

III. Panuto:

Kung mabibigyan ka ng pagkakataon na makita, makasama at makausap sina Stevie Wonder at Nick Vujicic, ano ang sasabihin mo sa bawat isa?

Sasabihin ko kay Stevie Wonder:

Sasabihin ko kay Nick Vujicic:

Panuto: Piliin ang tamang gawi sa sumusunod na sitwasyon. Ilagay ang titik ng tamang sagot sa patlang.

____ 1. Nakasakay ka sa isang dyip at may nakita kang isang taong PWD na nais rin sumakay sa inyong dyip. Ano ang gagawin mo?

- a. Pagtatawanan ang taong PWD
- b. Pagsabihan na madalian ang pagsakay dahil ikaw ay mahuhuli na sa klase.
- c. Hindi makialam sa ibang tao.
- d. Tulungan ang taong may kapansanan na makasakay sa inyong sinasakyan.

____ 2. Alin sa sumusunod ang nagpapakita ng pagmamalasakit sa PWD?

- a. Pagtatawanan at kinukutya na PWD.
- b. Pahiramín muna ang kaklaseng PWD ng bolpen para makasali sa pagsusulit.
- c. Pagsigawan ang taong may kapansanan.
- d. Tumulong sa PWD at hihingi ng kapalit.

____ 3. Alin sa sumusunod na pahayag ang nagpapakita ng pakikipag-ugnayan sa PWD?

- a. “Pilit kong inuunawa kung bakit ka nahuli, pero sana umalis ka ng bahay nang mas maaga.”
- b. “Bakit ba nahuli ka na naman?”
- c. “Sana sa susunod hindi kana huli sa usapan natin.”
- d. “Tatlumpong minuto na akong naghihintay sa iyo!”

____ 4. Si Ana ay may nakitang isang matandang bulag na hirap tumawid sa kalasada. Kaniya itong nilapitan at inalalayan. Si Ana ay_____.

- a. masipag
- b. malambing
- c. matulungin
- d. magalang

____ 5. Alin sa sumusunod ang nagpapakita ng pagmamalasakit?

- a. Tumutulong si Jacky sa pamamahagi ng *relief goods* sa kanilang barangay.
- b. Si Paul ay nagbibigay ng donasyon sa mga biktima ng kalamidad.
- c. Tinutulungan maglakad ni Yumi ang kaniyang kaklase na may-kapansanan.
- d. Lahat ng nabanggit

IV. Sintesis/Pinagyamang Pagsasanay/Pinalawak

Paano mo tutulungan ang mga taong may kapansanan katulad ni Stevie Wonder at Nick Vujicic?

Taong may kapansanan katulad ni Stevie Wonder:

Taong may kapansanan katulad ni Nick Vujicic:

SAGUTANG PAPEL SA PAGKATUTO

Asignatura:	GMRC	Kuarter:	4
Bilang ng Aralin:	4	Petsa:	
Pamagat ng Aralin / Paksa:	Sariling Pagkilala sa mga Natatanging Taong May Kapansanan o <i>Persons with Disability</i> (PWD) sa pamayanan		
Pangalan:		Baitang at Pangkat:	4

I. Gawain 5: Pagsusulit at Pagtataya (45 minuto)

II. Layunin:

- Masusukat at matatasa ang nakapaloob na proseso ng pagkatuto sa buong linggong aralin.

III. Panuto.

Pumili ng isang uri ng kapansanan at gumawa ng personal na liham ng pasasalamat at pag-asa para sa kanila. Gawing gabay sa pagmarka sa “Liham ng Pasasalamat at Pag-asa” ang rubriks na nakapaloob.

Rubriks Para sa Pagsusuri:

Pamantayan						Kabuoang Puntos
Nilalaman at Diwa	50% Napakahu say na nilalaman at diwa	40% Mahusay na nilalaman at diwa	30% Mayroong nilalaman at diwa	20% Hindi mahusay na nilalaman at diwa	10% Walang nilalaman at diwa	
Kabuoang Kaayusan	50% Napakahu say na kabuoang kaayusan	40% Mahusay na kabuoang kaayusan	30% Mayroong kabuoang kaayusan	20% Hindi Mahusay na kabuoang kaayusan	10% Walang kabuoang kaayusan	

Liham ng Pasasalamat at Pag-asa

Nagpapasalamat,

pangalan / lagda / petsa

Piliin ang tamang gawing dapat ipakita sa mga taong may kapansanan. Isulat ang titik ng tamang sagot sa patlang.

____ 1. Alin sa sumusunod ang nagpapakita ng pagtulong at pag-aalaga sa mga taong may kapansanan?

- a. Pagpapakain ng wasto at tamang pagkain
- b. Pagkukuwento ng malungkot na pangyayari
- c. Baliwalain at hindi pansinin
- d. Maglaro at mag-ingay sa tabi ng may kapansanan

____ 2. Paano mo maipapakita ang iyong pagmamalasakit sa kamag-anak na may kapansanan?

- a. Pagalitan
- b. Mainis sa kaniya
- c. Dalawin at aliwin
- d. Huwag pansinin

____ 3. May kapansanan ang iyong nakakabatang kapatid, ano ang iyong dapat gawin?

- a. Painomin ng gamot
- b. Bigyan ng wasto at tamang pagkain
- c. Alagaan at bantayan
- d. Lahat ng nabanggit

- ____ 4. Nalaman mo na may tinatagong kapansanan ang iyong lola. Ano ang iyong gagawin?
- a. Maiinis sa lola dahil may kapansanan siya.
 - b. Dalawin at ipanalangin ang kaniyang kapansanan.
 - c. Baliwalain ang nararamdaman ng lola.
 - d. Pagalitan ang lola dahil may kapansanan.
- ____ 5. Ang iyong kapatid ay umiiyak dahil sa sobrang hirap ng kaniyang kapansanan. Ano ang iyong gagawin?
- a. Pahintuin sa pag-iyak ang kapatid at samahan, huwag iwanan.
 - b. Pagalitan ang kapatid para huminto sa pag-iyak.
 - c. Huwag pansinin at isumbong sa magulang.
 - d. Sabihin sa kapatid na maingay siya at nakakaabala.
- ____ 6. Bigyan ng tama at wastong pagkain ang may kapansanan.
- a. tama
 - b. mali
- ____ 7. Kinukulit ang kapatid na may kapansanan.
- a. tama
 - b. mali
- ____ 8. Maglaro at mag-ingay sa tabi ng taong may kapansanan.
- a. tama
 - b. mali
- ____ 9. Nagdadala o nagbibigay ng mga bagay na kailangan nang may kapansanan.
- a. tama
 - b. mali
- ____ 10. Sabayan sa pagkain ang may kapansanan upang magkaroon ng gana sa pagkain.
- a. tama
 - b. mali
- ____ 11. Kaarawan ng kapatid mong may kapansanan. Lalabas kayo ng buong pamilya upang kumain. Ayaw mong sumama dahil manonood ka ng gusto mong palabas sa telebisyon.
- a. tama
 - b. mali

____ 12. Sama-samang nagdarasal ang inyong pamilya bago matulog at huwag ng isali ang miyembro na may kapansanan.

- a. tama
- b. mali

____ 13. Naiinis ka kapag inuutusan ka ng nanay mo na tumulong sa paglilinis ng bahay kasama ang iyong kapatid na may kapansanan.

- a. tama
- b. mali

____ 14. Sumasali ka sa mga programang may adbokasiya sa pagtulong sa may kapansanan.

- a. tama
- b. mali

____ 15. Hindi dapat hulihin ng pulis ang mga taong may kapansanan kahit hindi nila sinusunod ang mga batas sa lipunan.

- a. tama
- b. mali